

सुतंभर आत्रेयः। अग्निः। गायत्री ।

अग्निं स्तोमेन बोधय समिधानो अमर्त्यम्। हव्या देवेषु नो दधत् ॥ ५.०१४.०१

अमर्त्य- अमरम्। अग्निम्- पावकं सत्क्रतुम्। स्तोमेन- मन्त्रेण। समिधानः- उद्दीपयन्। बोधय। देवेषु- देवतासु। नः- अस्माकम्। हव्या- चरुपुरोडाशध्यानभावनादिहव्यानि। दधत्- यच्छतु ॥१॥

तमध्वरेष्वीळते देवं मर्ता अमर्त्यम्। यजिष्ठं मानुषे जनै ॥ ५.०१४.०२

अध्वरेषु- ध्वररहितकर्मसु। मानुषे जने- मनुष्येषु। यजिष्ठम्- अतिशयेन पूज्यम्। अमर्त्य- अमरम्। देवम्। तम्। मर्ताः- मर्त्याः। ईळते- स्तुवन्ति ॥२॥

तं हि शश्वन्त ईळते स्तुचा देवं घृतश्रुता। अग्निं हव्याय वोळ्हवे ॥ ५.०१४.०३

तम्। देवम्। अग्निम्। हि- खलु। शश्वन्तः- सनातनधर्माश्रिताः। घृतश्रुता- घृतस्रावकेण। स्तुचा- पात्रेण। हव्याय वोळ्हवे- हव्यवहनाय। ईळते- स्तुवन्ति ॥३॥

अग्निर्जातो अरोचत घ्नन्दस्यूज्योतिषा तमः। अविन्दद्वा अपः स्वः ॥ ५.०१४.०४

अग्निः। जातः- उद्भूतः। दस्यून्- स्तेनान्। घ्नन्- बाधमानः। तमः- अन्धकारम्। ज्योतिषा- स्वप्रकाशेन। घ्नन्। अरोचत। गाः- चिद्रश्मीन्। स्वः- स्वर्गीयाः। अपः- मूलशक्तिधाराः। अविन्दत्- लेभे ज्ञातवान् ॥४॥

अग्निमीळैन्यं कविं घृतपृष्ठं सपर्यत। वेतु मे शृणवद्ववम् ॥ ५.०१४.०५

ईळैन्यम्- स्तुत्यम्। कविम्- क्रान्तदर्शिनम्। घृतपृष्ठम्- ज्योतिःपृष्ठम्। अग्निम्। सपर्यत- परिचरत। सः। मे- मम। हवम्- आह्वानम्। वेतु- कामयतु। शृणवत्- शृणोतु ॥५॥

अग्निं घृतेन वावृधुः स्तोमैर्भिर्विश्वचर्षणिम्। स्वाधीभिर्वचस्युभिः ॥ ५.०१४.०६

वचस्युभिः- मन्त्रकामैः। स्वाधीभिः- शोभनध्यानैः। स्तोमेभिः- मन्त्रैश्च। घृतेन-
पूतनवनीतोपलक्षितपूतावगमनेन। अग्निम्। विश्वचर्षणिम्- सर्वज्ञम्। वावृधुः- अवर्धयन् ॥६॥